

Övergripande kulturfrågor

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet 24 motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2007. Samtliga motioner avstyrks.

Då det gäller frågor av övergripande kulturpolitisk karaktär såsom kultur och tillväxt, delaktighet i och jämställdhet inom kulturlivet samt regler för kulturbidrag, hänvisar utskottet till den pågående översynen av kulturpolitikens inriktning. Bland övriga förslag märks bl.a. frågor om hedersbetygelse för diplomaterna Raoul Wallenberg och Harald Edelstam, högtidlighållande av minoritetsspråkskonventionen och av märkesåret 1709 samt inrättande av FN:s frivilligdag och av en ny namnsdagslängd.

I betänkandet finns sju reservationer och ett särskilt yttrande.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Utskottets överväganden	5
Kultur för alla	5
Kultur och tillväxt	6
Jämställdhetsperspektiv inom kulturen	9
Kravet på motprestation vid Kulturrådets bidragsfördelning	10
HBT-kompetens på kulturområdet	12
FN:s frivilligdag	13
Uppmärksammande av Raoul Wallenbergs insatser	14
Uppmärksammande av Harald Edelstams insatser	15
Namnsdagslängd	16
Minnesåret 1709	17
Minoritetsspråkskonventionen	17
Vidareförsäljning av evenemangsbiljetter	18
Finansiering av Gaaltje	19
Reservationer	21
1. Kultur för alla, punkt 1 (s)	21
2. Jämställdhetsperspektiv inom kulturen, punkt 3 (s, v, mp)	22
3. HBT-kompetens på kulturområdet, punkt 5 (v)	23
4. Uppmärksammande av Harald Edelstams insatser, punkt 8 (v)	23
5. Namnsdagslängd, punkt 9 (mp)	24
6. Minoritetsspråkskonventionen, punkt 11 (v)	24
7. Finansiering av Gaaltje, punkt 13 (v, mp)	25
Särskilt yttrande	26
Kultur och tillväxt, punkt 2 (s)	26
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	27
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2007	27

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Kultur för alla

Riksdagen avslår motionerna

2007/08:Kr343 av Sylvia Lindgren och Veronica Palm (båda s),

2007/08:Kr352 av Kurt Kvarnström och Marita Ulvskog (båda s) och

2007/08:Ub542 av Carina Hägg m.fl. (s) yrkande 2.

Reservation 1 (s)

2. Kultur och tillväxt

Riksdagen avslår motionerna

2007/08:Sk377 av Marianne Kierkemann (m) yrkande 3,

2007/08:Kr311 av Eva Sonidsson och Hans Stenberg (båda s) och

2007/08:Kr322 av Tommy Ternemar m.fl. (s).

3. Jämställdhetsperspektiv inom kulturen

Riksdagen avslår motion

2007/08:Kr304 av Esabelle Reshdouni m.fl. (mp) yrkande 6.

Reservation 2 (s, v, mp)

4. Kravet på motprestation vid Kulturrådets bidragsfördelning

Riksdagen avslår motion

2007/08:Kr328 av Fredrik Schulte (m) yrkandena 1 och 2.

5. HBT-kompetens på kulturområdet

Riksdagen avslår motion

2007/08:So335 av Lars Ohly m.fl. (v) yrkande 35.

Reservation 3 (v)

6. FN:s frivilligdag

Riksdagen avslår motion

2007/08:Kr230 av Inger Davidson (kd).

7. Uppmärksammande av Raoul Wallenbergs insatser

Riksdagen avslår motionerna

2007/08:Kr252 av Mikael Oscarsson (kd),

2007/08:Kr276 av Betty Malmberg (m) och

2007/08:Kr316 av Birgitta Ohlsson m.fl. (fp).

8. Uppmärksammande av Harald Edelstams insatser

Riksdagen avslår motion

2007/08:Kr243 av Luciano Astudillo (s).

Reservation 4 (v)

9. Namnsdagslängd

Riksdagen avslår motion

2007/08:Kr298 av Per Bolund m.fl. (mp) yrkandena 1 och 2.

*Reservation 5 (mp)***10. Minnesåret 1709**

Riksdagen avslår motion

2007/08:Kr266 av Hans Wallmark (m).

11. Minoritetsspråkskonventionen

Riksdagen avslår motion

2007/08:K330 av Siv Holma m.fl. (v) yrkande 5.

*Reservation 6 (v)***12. Vidareförsäljning av evenemangsbiljetter**

Riksdagen avslår motion

2007/08:Kr245 av Louise Malmström (s).

13. Finansiering av Gaaltje

Riksdagen avslår motionerna

2007/08:Kr236 av Stefan Tornberg och Per Åsling (båda c),

2007/08:Kr263 av Tina Ehn och Esabelle Reshdouni (båda mp) yrkandena 1 och 2 samt

2007/08:Kr320 av Marie Nordén m.fl. (s).

Reservation 7 (v, mp)

Stockholm den 19 februari 2008

På kulturutskottets vägnar

Siv Holma

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Siv Holma (v), Cecilia Wikström i Uppsala (fp), Cecilia Magnusson (m), Margareta Israelsson (s), Anne Marie Brodén (m), Lars Wegendal (s), Mats Johansson (m), Anders Åkesson (c), Nikos Papadopoulos (s), Anne Ludvigsson (s), Hans Wallmark (m), Gunilla Carlsson i Hisings Backa (s), Dan Kihlström (kd), Olof Lavesson (m), Göran Persson i Simrishamn (s), Solveig Hellquist (fp) och Esabelle Reshdouni (mp).

Utskottets överväganden

Kultur för alla

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande som syftar till en ny kulturpolitik som ser till allas behov och två motionsyrkanden som handlar om barns och ungdomars kulturskapande och kulturupplevelser. Utskottet påminner om att en kommitté för närvarande har regeringens uppdrag att se över kulturpolitiken, dess inriktning och arbetsformer och pröva om de kulturpolitiska målen behöver ändras.

Jämför reservation 1 (s).

Motionerna

I *motion Kr343* föreslår Sylvia Lindgren och Veronica Palm (båda s) att riksdagen ska göra ett tillkännagivande för regeringen om behovet av kultursatsningar som vänder sig till alla medborgare. Motionärerna anser att det är angeläget att kulturen hålls levande, eftersom den ska vara en tillgång för alla människor. Det är viktigt att samhället ger barn och ungdomar chansen till kulturyttringar på ett tidigt stadium och att de får pröva på olika kulturverksamheter redan i grundskolan. Vidare behövs det medvetna satsningar exempelvis på att inspirera ovana konstbetraktare till att bli nyfikna betraktare och för att den kommunala musikskolan ska bli tillgänglig för alla barn. I motionen nämns med beklagande att de statliga museerna har återinfört entréavgifterna med minskande besökssiffror som följd. På teaterområdet förespråkar motionärerna att teatern i större utsträckning får komma ut i förorterna där många människor bor. Sammanfattningsvis menar motionärerna att det behövs en ny kulturpolitik som ser till *alla* människors behov och som ständigt strävar efter att kulturen möter även de människor som är svårast att nå ut till.

I *motion Kr352* föreslår Kurt Kvarnström och Marita Ulvskog (båda s) ett tillkännagivande av riksdagen om att barns och ungdomars kulturskapande och kulturupplevelser även i fortsättningen ska prioriteras. Motionärerna framhåller att det är av central betydelse att kulturen når ut till barn och ungdom och därigenom bryter klassiska sociala mönster.

I *motion Ub542* föreslår Carina Hägg m.fl. (s) att kulturinstitutionernas pedagogiska kompetens och medvetenhet ska stärkas. Det finns ett behov av att skolan och de som professionellt producerar barnkultur närmar sig varandra. Institutionerna måste själva finna nya vägar så att barnen får tillgång till det som produceras för dem (yrkande 2).

Utskottets ställningstagande

I likhet med motionärerna anser kulturutskottet att det är angeläget att kulturen i alla dess former når ut till medborgarna, unga såväl som gamla. Utskottet uppfattar att förslaget i motion Kr343 (s) främst syftar till en översyn av ett av de nationella kulturpolitiska mål som riksdagen fastställde hösten 1996, nämligen det s.k. jämlikhets- eller delaktighetsmålet. Detta mål, som går ut på att alla ska få möjlighet till delaktighet i kulturlivet och till kulturupplevelser och eget skapande, är liksom de övriga nationella målen för närvarande föremål för en översyn av en kommitté som ser över kulturpolitiken, dess inriktning och arbetsformer. Kommitténs arbete ska redovisas senast den 31 december 2008 (dir. 2007:99). Ett viktigt arbete pågår således för att förnya och utveckla kulturpolitiken. Resultatet av detta bör enligt utskottets mening inte föregripas.

Vidare konstaterar utskottet att alla tre här aktuella motioner tar upp kulturens betydelse för barn och unga. Enligt utskottets uppfattning är det angeläget att prioritera barns och ungas möjligheter att få del av kulturen, en uppfattning som delas av regeringen. Regeringen har också tydligt tagit ställning i detta hänseende, bl.a. genom att öka stödet till fria grupper, genom fortsatt fri entré på de statliga museerna för barn och ungdomar upp till 19 år och genom att införa ett nytt övergripande mål i regleringsbrevet för samtliga statliga kulturinstitutioner om ett integrerat barnperspektiv inom kulturen. Utskottet vill också påminna om satsningen Skapande skola. Tanken bakom denna långsiktiga satsning, som för 2008 uppgår till 55 miljoner kronor, är nämligen att barn och ungdomar i årskurs 7–9 i grundskolan ska få större möjlighet till både kulturell delaktighet och eget skapande. Skolorna får därigenom bättre möjlighet att t.ex. köpa in professionell kulturverksamhet, främja ungas eget skapande och göra insatser som långsiktigt ökar samverkan mellan skolan och kulturlivet.

Sammantaget finner utskottet att motionsyrkandena i flera avseenden synes vara tillgodosedda. Någon åtgärd från riksdagens sida är inte påkallad. Motionerna Kr343 (s), Kr352 (s) och Ub542 (s) yrkande 2 avstyrks.

Kultur och tillväxt

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår tre motionsförslag om kultur som tillväxtfaktor. Utskottet konstaterar att innehållet i motionerna ligger i linje med den av regeringen förda politiken. Även internationellt – inom EU och Unesco – har sambandet mellan kultur och tillväxt uppmärksamrats.

Jämför särskilt yttrande (s).

Motionerna

I *motion Kr322* av Tommy Ternemar m.fl. (s) föreslår motionärerna att riksdagen ska göra ett tillkännagivande för regeringen om kulturen som en resurs för regional tillväxt. Motionärerna framhåller att insatser inom kulturområdet stärker människors kreativitet, regionernas attraktivitet och den lokala och regionala identiteten. Kulturen är en viktig faktor för att miljöer ska dra till sig företag och entreprenörer.

Enligt *motion Kr311* av Eva Sonidsson och Hans Stenberg (båda s) bör staten ta ett större ekonomiskt ansvar för kulturverksamheten i glesbygd. Samhällsservice, infrastruktur och kultur bidrar till att skapa ett bra företagsklimat. Ett rikt kulturliv gör en bygd levande och attraktiv såväl för de boende som för dem som tänker starta företag där. Kulturen gör det lättare att få unga och välutbildade personer att stanna kvar och få nya att flytta in. Det blir lättare att locka arbetskraft och besökare till en ort med många och varierande kulturaktiviteter, framhåller motionärerna.

I *motion Sk377* av Marianne Kierkemann (m) hävdar motionären att en närmare koppling mellan kultursektor och näringsliv är viktig för den framtida utvecklingen av både kulturlivet och näringslivet i Sverige. Ett ökat samarbete med den privata sektorn skulle innebära att de anställda i ökad utsträckning får del av kulturlivet. Vidare skulle kreativiteten inom företagen få möjlighet att utvecklas och kultursektorn skulle tillföras ekonomiska resurser. I dag finns det ett växande intresse från båda parter att finna samarbetsmöjligheter. Motionären föreslår att regeringen ska överväga möjligheten att införa regionala kompetenscentrum för att utveckla relationerna mellan kultur och näringsliv (yrkande 3).

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar i allt väsentligt de synpunkter som redovisats i här aktuella motioner. Även regeringen har framhållit kulturens viktiga roll för utvecklingskraften runtom i Sverige.

Den nationella strategi för regional konkurrenskraft, entreprenörskap och sysselsättning 2007–2013 som regeringen fastställt lyfter fram bl.a. kulturområdets betydelse och potential för regionernas utveckling. Regeringen anser att det är angeläget att stat och kommun gemensamt arbetar aktivt och strategiskt med dessa frågor och att samverkan mellan kulturområdet och näringslivet kan vidareutvecklas.¹

I regleringsbrevet för 2008 har Statens kulturråd, Riksantikvarieämbetet, Riksarkivet och Filminstitutet fått i uppdrag att medverka till genomförandet av den nationella strategin och i samverkan med Verket för näringslivsutveckling (Nutek) föreslå hur entreprenörskap och företagande kan utvecklas inom respektive institutions verksamhetsområde. De ska även lämna förslag till hur samverkan mellan näringsliv och relevanta aktörer inom respektive myndighets verksamhetsområde kan främjas på natio-

¹ Budgetpropositionen för 2008, utgiftsområde 17, s. 49–50.

nell och regional nivå. Uppdragen ska redovisas senast den 15 maj 2008. De fyra kulturinstitutionerna ska också rapportera till regeringen hur kulturen bidrar till det regionala tillväxtarbetet.

Även på det internationella planet uppmärksammas sambandet mellan kultur och tillväxt. Inom EU pågår ett arbete som inbegriper kulturens betydelse för ekonomi och sysselsättning och de s.k. kreativa näringarna. Studien *The Economy of Culture in Europe* som presenterades 2006 visar att kultursektorn och de branscher som bygger på kulturellt innehåll omsätter 650 miljarder euro och svarar för 2,1 % av EU:s BNP. Nyligen (november 2007) antog ministerrådet för utbildning, kultur och ungdom en resolution om en europeisk agenda för en kultur i en alltmer globaliserad värld. Agendan syftar bl.a. till

- att främja kulturen som drivkraft för kreativitet inom ramen för Lissabonstrategin för tillväxt och sysselsättning och
- att utveckla kreativa partnerskap mellan kultursektorn och andra sektorer för att främja tillväxt och sysselsättning och att utveckla regioner och städer.

Ett arbete med delvis samma syfte har utförts inom Unesco. Det gäller konventionen om främjande av och skydd för mångfalden av kulturyttringar som antogs vid generalkonferensen 2005 och som ratificerats av Sverige. Konventionens artikel 3 handlar om kulturell mångfald som utvecklingsfaktor.

Slutligen kan nämnas att direktiven till den kulturpolitiska kommittén bl.a. anger att kommittén ska uppmärksamma kulturens betydelse för ett kreativt näringsliv och sambanden mellan insatser för kultur och regional utveckling. Som nämnts i det föregående ska kommitténs arbete redovisas senast den 31 december 2008. Utredningsresultatet bör inte föregripas.

Utskottet konstaterar att innehållet i här aktuella motioner ligger i linje med den av regeringen förda politiken. Någon åtgärd från riksdagens sida är därför inte påkallad. Motionerna Kr311 (s), Kr322 (s) och Sk377 (m) yrkande 3 avstyrks.

Jämställdhetsperspektiv inom kulturen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsförslag om jämställdhetsperspektiv inom kulturen. Utskottet understryker betydelsen av att jämställdhetsfrågorna uppmärksammas även inom kulturpolitiken. En rad åtgärder redovisas som t.ex. att samtliga myndigheter och institutioner på kulturområdet har som mål att integrera ett jämställdhetsperspektiv i verksamheten.

Jämför reservation 2 (s, v, mp).

Motionen

I motion *Kr304* av Esabelle Reshdouni m.fl. (mp) föreslår motionärerna att riksdagen ska göra ett uttalande om vikten av ett jämställdhetsperspektiv inom kulturen. Kultursektorn är enligt motionärerna inte förskonad från de strukturer och könsbarriärer som råder i samhället i stort. Exempelvis har kvinnliga konstnärer ofta svårare att klara sig ekonomiskt än manliga på grund av en strukturell snedfördelning till förmån för manliga normer och värderingar. Fördelningen av bidrag bör därför alltid ha ett tydligt könsperspektiv. Frånvaron av genustänkande visar sig t.ex. då myndigheter köper in konst till allmänna lokaler och då konstnärer tilldelas offentliga uppdrag (yrkande 6).

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser i likhet med motionärerna att kulturlivet ska präglas av jämställdhet, en inställning som även regeringen har. Samtliga myndigheter och institutioner på kulturområdet har ett mål i regleringsbrev eller motsvarande dokument som innebär att ett jämställdhetsperspektiv ska integreras i verksamheten. Målformuleringen ligger i linje med den strategi som regeringen tillämpar för att uppnå de jämställdhetspolitiska målen.

Utöver det nämnda generella målet kan nämnas att särskilda insatser görs på flera områden för att belysa och stärka jämställdhetsarbetet.

Då det gäller *scenkonstområdet* har en kommitté i betänkandet *Plats på scen* (SOU 2006:42) lämnat förslag till en rad insatser för hur en jämställd scenkonst ska uppnås och hur ett jämställdhets- och genusperspektiv ska kunna bli en obestridd och påverkande kraft inom scenkonstområdet. Betänkandet har remissbehandlats. För att driva på arbetet mot ett jämställt scenkonstområde har regeringen uppdragit åt Kulturrådet att, efter samråd med Konstnärsnämnden och Jämställdhetsombudsmannen, göra en fördjupad analys av jämställdheten på scenkonstområdet. Analysen ska vara en uppföljning av den kartläggning som finns i betänkandet *Plats på scen* och ska bl.a. belysa Kulturrådets egen bidragsfördelning och de yrkesmässiga villkoren för kvinnor och män inom olika konstformer. Uppdraget ska

slutredovisas senast den 31 januari 2009. Vidare har regeringen beslutat avsätta 3 miljoner kronor under 2007–2009 för satsningar eller projekt som kan stimulera jämställdheten inom teater-, dans- och musikområdet.²

På *filmområdet* är inriktningen för den statliga filmpolitiken sedan 2000 att förbättra villkoren för kvinnliga filmskapare.

På *museiområdet* kan nämnas att regeringen under 2007 beviljade Moderna museet ett engångsbidrag om 5 miljoner kronor för inköp av konst av kvinnliga konstnärer, ett tidigare försummat insamlingsområde.

På *konstnärssområdet* kan nämnas att Konstnärsnämnden sedan länge publicerar statistik över sin bidragsfördelning och konstnärernas ekonomiska och sociala situation. Könsfördelningen av de olika stipendierna och bidragen varierar mellan olika konstarter. Exempelvis kan man konstatera en övervikt för kvinnor inom bild- och formområdet, medan det är stor övervikt för män inom musikområdet. Konstnärsnämnden har tagit initiativ till en undersökning av konstnärernas ekonomi. Med stöd av Statistiska centralbyrån ska såväl egenföretagande som anställda konstnärers ekonomiska förhållanden kartläggas. Därmed bör det relativt snart bli möjligt att göra rättvisande ekonomiska jämförelser mellan könen.

Slutligen kan nämnas att direktiven till den *kulturpolitiska utredningen* bl.a. anger att ett aktivt jämställdhetsarbete är av stor betydelse för institutionernas utveckling (dir. 2007:99 s. 8).

Utskottet vill understryka att det är av stor betydelse att jämställdhetsfrågorna uppmärksammas även inom kulturpolitiken. Den statistiska undersökning som Konstnärsnämnden ska utarbeta om konstnärernas ekonomi liksom annat kunskapsunderlag som tas fram av främst Kulturrådet bör kunna utgöra en lämplig grund för fortsatta åtgärder i syfte att uppnå ett jämställt kulturliv. Det är i det sammanhanget av stort intresse att materialet inte enbart inriktas på fördelningen av bidrag mellan könen utan även på könsfördelningen mellan kulturkonsumenterna.

Något särskilt uttalande från riksdagens sida är inte påkallat. Motion Kr304 (mp) yrkande 6 avstyrks.

Kravet på motprestation vid Kulturrådets bidragsfördelning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår två motionsförslag om motprestation vid Kulturrådets bidragsfördelning. Utskottet påminner om att den kulturpolitiska utredningen har ett generellt mandat att se över stödformerna på kulturområdet.

² Medlen anvisas från utgiftsområde 14 Arbetsliv, anslag 24:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder.

Motionen

I *motion Kr328* av Fredrik Schulte (m) föreslår motionären att två av de bidragsförordningar som hanteras av Kulturrådet ska ändras. Motionären har noterat att det enligt förordningen (1996:1608) om statsbidrag till folkbibliotek ställs som villkor att en kommun inte får minska sina egna medieanslag om statsbidrag för inköp av litteratur ska utgå. En kommun som av något skäl väljer att göra en engångssatsning på bokinköp – kanske genom att bygga upp ett nytt grundbestånd på en ny biblioteksfilial – drabbas därmed. Detta stimulerar inte kommunerna att öka satsningen på biblioteken. Därför bör förordningen skrivas om så att hänsyn tas till eventuella engångssatsningar (yrkande 1).

På motsvarande sätt vänder sig motionären mot det krav på motprestation som finns i förordningen (1996:1598) om statsbidrag till regional kulturverksamhet. Om en nytillträdd majoritet i en kommun drar in bidraget till en kulturverksamhet försvinner även ett eventuellt statsbidrag på grund av detta krav. Även om en ny majoritet i en kommun gör en annan bedömning än både den tidigare kommunledningen och Kulturrådet, så kan verksamheten fortfarande vara av sådan karaktär att den bör erhålla statligt stöd. Bidragsförordningen bör därför ändras (yrkande 2).

Utskottets ställningstagande

Som framgår av motionen krävs enligt de båda nämnda förordningarna en motprestation av huvudmännen för att en verksamhet ska erhålla statsbidrag.

Av direktiven till den kulturpolitiska utredningen framgår att kommittén bl.a. ska pröva om det finns skäl att förändra inriktningen av och formerna för det statliga stödet till den regionala nivån. Vid bedömningarna ska stort avseende fästas vid de regionala huvudmännens synpunkter. Klara ansvarsförhållanden mellan staten och landstingen och en fortsatt utveckling av det regionala kulturlivet ska eftersträvas.

Vidare har kommittén ett generellt mandat att se över stödformerna på kulturområdet och pröva om de kan nedbringas i antal och om stöden kan ges med en lägre grad av detalj- eller genrestyrd inriktning. Kommittén bör identifiera om det finns stödformer som inte längre är ändamålsenliga och därför bör förändras eller utmönstras. Kommittén ska också pröva om stödordningarna är tillräckligt tydliga med avseende på vad de syftar till att uppnå och om de kan förenklas. Utredningsresultatet ska redovisas den 31 december 2008 och bör inte föregripas.

Det kan tilläggas att regeringen nyligen (december 2007) beslutade om generella villkor för Kulturrådets bidragshantering. Ett av villkoren för de regionala stöden är att motprestationen från de regionala huvudmännen ska ligga kvar på minst 2007 års nivå för att oförändrat statsbidrag ska kunna lämnas.³

Motion Kr328 (m) yrkandena 1 och 2 avstyrks.

³ Regleringsbrevet till Kulturrådet för 2008.

HBT-kompetens på kulturområdet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsförslag om HBT-kompetens hos anslagsgivande myndigheter och institutioner på kulturområdet. Utskottet erinrar om det gällande kulturpolitiska delaktighetsmålet samt hänvisar till den kulturpolitiska kommitténs arbete med att se över kulturpolitikens inriktning.

Jämför reservation 3 (v).

Motionen

I *motion So335* yrkade 35 föreslår Vänsterpartiet att riksdagen ska göra ett tillkännagivande om att de institutioner som har till uppgift att stödja och stimulera kultur bör uppmärksamma kulturens betydelse för att synliggöra homosexuella, bisexuella och transpersoners liv och erfarenheter. Statens kulturråd och andra anslagsgivande institutioner på kulturområdet bör på lämpligt sätt verka för att HBT-kompetensen inom kulturlivet förbättras.

Utskottets ställningstagande

Ett yrkande liknande det nu aktuella avstyrktes av utskottet vid föregående riksmöte med hänvisning till gällande nationella kulturpolitiska mål, framför allt det s.k. jämlikhets- eller delaktighetsmålet, som syftar till att alla ska få möjlighet till delaktighet i kulturlivet och till kulturupplevelser samt till eget skapande. Den kulturpolitiska kommittén som ser över kulturpolitikens inriktning överväger även behovet av att förändra de kulturpolitiska nationella målen. Kommitténs arbete bör inte föregripas.

I detta sammanhang vill utskottet även erinra om att de statligt stödda myndigheterna och institutionerna på kulturområdet har ett av regeringen fastställt övergripande mål som går ut på att de ska integrera ett jämställdhets- och mångfaldsperspektiv i sina verksamheter.⁴ För att detta mål ska kunna uppfyllas krävs givetvis en väl sammansatt kompetens som även bör kunna inbegripa HBT-frågor vilket efterlyses i motionen. Utskottet vill emellertid understryka vikten av att kulturinstitutionerna ges frihet att själva utforma sina verksamheter utifrån de av riksdag och regering givna målen.

Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet motion So335 (v) yrkande 35.

⁴ Regleringsbrevet för 2008.

FN:s frivilligdag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsförslag om att uppmärksamma FN:s frivilligdag i Sverige. Utskottet anser att den ideella sektorn har en viktig roll i vårt land och konstaterar att frivilligdagen redan firas på sina håll i Sverige.

Motionen

I *motion Kr230* påminner Inger Davidson (kd) om att FN:s generalförsamling 1985 godkände en resolution om att utse den 5 december till FN:s frivilligdag. I många länder ses den ideella sektorn som ett strategiskt verktyg i arbetet för att öka den ekonomiska och sociala utvecklingen i landet. Ett arbete har påbörjats i Regeringskansliet för att bl.a. definiera spelreglerna mellan offentlig och ideell sektor och utreda möjligheten till avdragsrätt för gåvor till ideella organisationer. Motionären yrkar att riksdagen i ett tillkännagivande ska uppmana regeringen att uppmärksamma FN:s frivilligdag. Det skulle vara ett erkännande av den ideella sektorns betydelse för vårt samhälle, en symbolhandling som inte ska underskattas.

Utskottets ställningstagande

Motionsförslag liknande det nu aktuella har tidigare avstyrkts av både konstitutionsutskottet och kulturutskottet utan någon närmare motivering.⁵

Utskottet anser liksom motionären att den ideella sektorn har en viktig roll i vårt land. Denna uppfattning delas av regeringen som på sin hemsida skriver att den ideella sektorn möjliggör människors egen makt att påverka såväl sin vardag som samhället i stort. Integrations- och jämställdhetsdepartementet har inlett en dialog med den ideella sektorns aktörer på det sociala området, vilket också antyds i motionen. Syftet med dialogen är att skapa ett förslag till överenskommelse om hur relationen mellan stat och ideell sektor kan utvecklas. Processen ska bidra till att stärka den ideella sektorns oberoende och självständighet. Vidare har en statlig kommitté nyligen överlämnat förslag till regeringen i ett betänkande om folkrörelsepolitik.

Utskottet kan konstatera att frivilligdagen redan uppmärksammas på en del orter i landet. Forum för frivilligt socialt arbete, som är en intresseorganisation för socialt inriktade frivilligorganisationer, har gjort en sammanställning över några av de platser där dagen uppmärksammades 2007. Det är rimligt att räkna med att frivilligdagen kommer att få en naturlig spridning i allt vidare kretsar i Sverige. Riksdagen bör inte göra något uttalande till regeringen i denna fråga. Motion Kr230 (kd) avstyrks.

⁵ Bet. 2003/04:KU15 s. 13 och bet. 2005/06:KrU24 s. 16.

Uppmärksammande av Raoul Wallenbergs insatser

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår tre motionsyrkanden som syftar till att Raoul Wallenbergs insatser under andra världskriget ska uppmärksammas. Regeringen fattar inte beslut om minnesdagar för enskilda personer. Hedersmedborgare är en hedersbetygelse som inte förekommer på nationell nivå i Sverige.

Motionerna

I motion *Kr252 av Mikael Oscarsson (kd)* framhåller motionären att vi genom att inrätta en minnesdag för att hedra Raoul Wallenberg skulle få möjlighet att aktualisera dels kampen mot totalitära ideologier som systematiskt kränker människovärdet, dels kampen för fred och människors okränkbara värde. En sådan minnesdag skulle kunna bli en viktig samlingspunkt för de demokratiska krafter som värnar principen om alla människors lika värde gentemot de ideologiska krafter som ifrågasätter denna princip.

I motion *Kr316 av Birgitta Ohlsson m.fl. (fp)* erinrar motionärerna om att Raoul Wallenberg under slutet av andra världskriget räddade uppemot 100 000 ungerska judar undan Förintelsen genom att utfärda tillfälliga svenska pass. Vidare framhåller de att flera delstater i USA samt andra länder i västvärlden som Kanada och Argentina har särskilda minnesdagar till Raoul Wallenbergs ära. Även Sverige bör införa en sådan minnesdag, anser motionärerna.

I motion *Kr276 av Betty Malmberg (m)* föreslår motionären att riksdagen ska tillkännage för regeringen att Raoul Wallenberg bör hedras genom att han postumt utses till hedersmedborgare i Sverige. Motionären framhåller att det mod och civilkurage som han uppvisade är av största vikt i kampen för mänskliga rättigheter också i dag. Sverige och världen behöver människor som kan, orkar och vågar stå upp för mänskliga rättigheter.

Utskottets ställningstagande

Förslag om att inrätta en minnesdag för Raoul Wallenberg har tidigare avstyrkts dels av kulturutskottet, dels av konstitutionsutskottet.⁶ Kulturutskottet anser nu liksom tidigare att Wallenbergs liv och verksamhet är en förebild för ett demokratiskt samhälle och kan tjäna som symbol då det gäller arbetet för alla människors lika värde. Han är otvivelaktigt en av de allra mest kända svenskarna i utlandet. Minnet av hans civilkurage och modiga räddningsaktioner lever kvar i stora delar av världen.

Som svar på en skriftlig fråga (2006/07:302) om en svensk minnesdag för Raoul Wallenberg anförde utrikesminister Carl Bildt bl.a. följande.

⁶ Bet. 2003/04:KrU1 s. 76 f. och bet. 2006/07:KU15 s. 11 f.

Regeringen fattar däremot inte beslut om minnesdagar för enskilda personer – hur betydelsefulla dessa personer och deras insatser än må vara, som i fallet Raoul Wallenberg. Men jag ser mer än gärna att enskilda initiativ tas för att anordna en minnesdag och där skulle företrädare för regeringen kunna medverka.

Med anledning av förslaget i motion Kr276 (m) att Wallenberg postumt ska utnännas till hedersmedborgare i Sverige vill utskottet erinra om att en sådan hedersbetygelse förekommer i flera kommuner och i några regioner i landet, medan den däremot inte finns på nationell nivå.

Enligt utskottets uppfattning bör motionerna inte föranleda någon åtgärd från riksdagens sida. Motionerna Kr252 (kd), Kr276 (m) och Kr316 (fp) avstyrks.

Uppmärksammande av Harald Edelstams insatser

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsförslag om att Harald Edelstams insatser vid statskuppen i Chile 1973 ska uppmärksammas. Regeringen och Utrikesdepartementet har på flera sätt medverkat till att hedra Edelstams minne. Om regeringen finner det lämpligt kan den uppmärksamma hans minne t.ex. på det sätt som föreslås i motionen.

Jämför reservation 4 (v).

Motionen

I *motion Kr243* av Luciano Astudillo (s) föreslår motionären att ambassadör Harald Edelstams hjältemodiga insatser vid statskuppen i Chile 1973 ska uppmärksammas genom att en minnesplakett sätts upp t.ex. på Arvfurstens palats.

Utskottets ställningstagande

Harald Edelstam (1913–1989) var svensk diplomat och ambassadör i Chile på 1970-talet. Edelstam såg som sin personliga uppgift att försöka hjälpa nödställda människor efter statskuppen i Chile mot president Allende 1973. Regeringen och Utrikesdepartementet har på flera sätt medverkat till att bevara och hedra Harald Edelstams minne. Regeringen kan – om den finner det lämpligt – även på annat sätt uppmärksamma hans minne. Enligt utskottets uppfattning bör motionen inte föranleda någon åtgärd från riksdagens sida. Motion Kr243 (s) avstyrks.

Namnsdagslängd

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om att SCB ska inrätta en hemsida med en namnlängd där samtliga förnamn i Sverige fördelas över årets dagar så att alla svenskar får en officiell namnsdag. Det står var och en fritt att ge ut en almanacka och bestämma innehållet i en namnlängd sedan almanacksprivilegiet för Kungl. Vetenskapsakademien upphörde 1972.

Jämför reservation 5 (mp).

Motionen

Per Bolund m.fl. (mp) anför i *motion Kr298* att det är ett problem att de namnsdagar som finns i våra kalendrar inte speglar vilka namn som är vanliga i landet. Utländskt klingande namn är uteslutna från namnlängden, samtidigt som gamla namn som mycket få personer har anledning att fira fortfarande finns med. Uteslutningen från namnsdagstraditionen riskerar att skapa en ökad känsla av utanförskap eftersom dagens system är förbehållet infödda svenskar. Motionärerna föreslår att regeringen ska ge Statistiska centralbyrån i uppdrag att hålla en hemsida där samtliga förnamn i Sverige fördelas över årets dagar så att alla svenskar får en officiell namnsdag (yrkande 1). Hemsidan bör uppdateras minst vart femte år (yrkande 2).

Utskottets ställningstagande

Frågan om namnsdagslängd har behandlats och avstyrkts tidigare av utskottet, senast våren 2007.⁷

Utskottet konstaterar att det sedan almanacksprivilegiet för Kungl. Vetenskapsakademien upphörde 1972 står var och en fritt att ge ut en almanacka och bestämma namnlängd.

Utskottet vill tillägga att nuvarande namnlängd, som benämns 2001 års namnlängd, bygger på en avvägning mellan olika intressen. Vid utarbetandet av namnlängden ansågs det viktigt att spegla det levande namnskicket, så att så många som möjligt skulle kunna återfinna sina namn på en viss dag och fira sin namnsdag. En annan aspekt i arbetet var att namnlängden är en del av vår historia och vår kulturella identitet.⁸

Utskottet anser inte att det finns anledning att göra något tillkännagivande till regeringen i frågan. Motion Kr298 (mp) yrkandena 1 och 2 avstyrks.

⁷ Bet. 2006/07:KrU4 s. 17.

⁸ Bengt af Klintberg och Lotten Wesslén i *Namnlängdsboken*, utgiven av Svenska språknämnden, Stockholm 2000.

Minnesåret 1709

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsförslag om att uppmärksamma 300-årsminnet av slaget vid Poltava och de ömsesidiga förhållandena mellan Sverige och Ukraina.

Motionen

I *motion Kr266* föreslår Hans Wallmark (m) att Sverige tillsammans med Ukraina ska uppmärksamma att det 2009 är 300 år sedan slaget vid Poltava ägde rum. Detta slag hade stor betydelse för Sveriges utveckling och var även viktigt för Ukraina. Bland annat utvecklades ett samarbete mellan den svenska armén och Mazepa som med sina kosacktrupper slogs för friheten mot det ryska väldet. De förbindelser och det utbyte som funnits mellan Sverige och Ukraina under många hundra år bör markeras, menar motionären. Av motionen framgår att Sveriges och Finlands gemensamma historia ska speglas under minnesåret 2009. På motsvarande sätt bör 300-årsminnet av slaget vid Poltava tas som utgångspunkt för seminarieverksamhet m.m. eller för att skänka en gåva till Ukraina i form av utsmyckning.

Utskottets ställningstagande

Regeringen har inrättat en nationalkommitté till 200-årsminnet av händelserna 1809, då Sverige och Finland skiljdes åt genom freden i Fredrikshamn. På motsvarande sätt kan regeringen om den finner det lämpligt besluta att uppmärksamma 300-årsminnet av slaget vid Poltava och de ömsesidiga förhållandena mellan Sverige och Ukraina.

Utskottet är inte berett att föreslå riksdagen att vidta någon åtgärd med anledning av motionen. Motion Kr266 (m) avstyrks.

Minoritetsspråkskonventionen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsförslag om att tioårsjubileet av den europeiska språkstadgan ska uppmärksammas. Utskottet har inhämtat att Slovakien, som för närvarande innehar ordförandeskapet i Europarådet, kommer att uppmärksamma jubileet.

Jämför reservation 6 (v).

Motionen

I *motion K330* föreslår Vänsterpartiet att riksdagen ska uppmana regeringen att uppmärksamma tioårsjubileet av den europeiska språkstadgan med en språkkonferens i Luleå (yrkande 5).

Utskottets ställningstagande

Europarådets konvention om regionala språk och minoritetsspråk blev klar för undertecknande 1992 och trädde i kraft den 1 mars 1998 sedan den ratificerats av fem länder. Sverige ratificerade den i februari 2000.

Enligt vad utskottet har inhämtat kommer Slovakien som för närvarande innehar ordförandeskapet i Europarådet att på något sätt uppmärksamma språkstadgans tioårsjubileum i år. Utskottet är inte berett att föreslå att riksdagen ska vidta någon åtgärd med anledning av motionsyrkandet. Motion K330 (v) yrkande 5 avstyrks.

Vidareförsäljning av evenemangsbiljetter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsförslag om förbud mot vidareförsäljning av biljetter. Konsumentverket har inte fått några indikationer på att sådan vidareförsäljning som avses i motionen skulle vara något omfattande problem.

Motionen

Av *motion Kr245* av Louise Malmström (s) framgår att ett flertal företag köper in stora mängder biljetter till olika evenemang, konserter, fotbollsmatcher etc. och ökar priset på biljetterna med upp till 300 %. De höga biljettpriserna gör att långt ifrån alla har råd att delta. Dessutom försvåras möjligheterna att få tag på biljetter. I Norge finns sedan den 1 juli 2007 en lag som förbjuder företag att vid vidareförsäljning av biljetter göra stora pristillägg. Motionären föreslår att regeringen ska se över möjligheterna att införa en sådan lag i Sverige också.

Utskottets ställningstagande

Då det gäller stora musik- och idrottsevenemang i Sverige förekommer det att biljetterna tar slut mycket snabbt och att stora mängder biljetter bjuds ut på exempelvis Internetauktioner till mycket högre priser än de ursprungliga. Detta är inte olagligt i Sverige. Det är det däremot i Danmark sedan 1991 och i Norge sedan den 1 juli 2007, då den s.k. Svartebørsloven trädde i kraft.

Arrangörer av evenemang beslutar själva vilka biljettförsäljningsbestämmelser som ska gälla. Om det ligger i arrangörernas intresse kan de besluta att ställa ut biljetter på en viss individ och genomföra en namnkontroll vid inträdet till evenemanget. Antingen kan alla individer kontrolleras eller också kan man göra stickprovskontroller. Arrangörerna kan också vänta med att sälja ett visst antal biljetter till den dag evenemanget äger rum eller sätta en gräns för antalet biljetter som säljs till en individ.

Utskottet har inhämtat att Konsumentverket inte har fått några indikationer på att sådan vidareförsäljning av biljetter som avses i motionen skulle vara något omfattande problem i Sverige. Under åren 2004–2007 har verket fått in endast ett fåtal anmälningar som berör denna fråga.

Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet motion Kr245 (s).

Finansiering av Gaaltije

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om statlig finansiering av Gaaltije, sydsamiskt kulturcentrum i Östersund. Gaaltije har möjlighet att erhålla bidrag för sin verksamhet från Sametinget och Kulturrådet.

Jämför reservation 7 (v, mp).

Motionerna

I tre motioner tas frågor upp om finansieringen av Gaaltije, sydsamiskt kulturcentrum.

I *motion Kr320* av Marie Nordén m.fl. (s) föreslås att riksdagen ska begära att regeringen överväger en statlig finansiering av basverksamheten vid Gaaltije. Verksamheten vid centret är i dag projektfinansierad. För att uppnå en långsiktig och stabil verksamhet krävs en fast finansiering i grunden, menar motionärerna.

Ett liknande förslag finns i *motion Kr236* av Stefan Tornberg och Per Åsling (båda c) som yrkar att Gaaltije ska få ett fast årligt statligt anslag, så att en långsiktig stabil verksamhet kan komma till stånd.

I *motion Kr263* framhåller motionärerna Tina Ehn och Esabelle Reshdouni (båda mp) att Gaaltije som kultur- och utvecklingscentrum har en viktig uppgift att fylla på det sydsamiska området (yrkande 1). Regeringen bör därför utreda förutsättningarna för en långsiktig finansiering av centret (yrkande 2).

Bakgrund

Gaaltije i Östersund är en stiftelse med bl.a. Samernas riksförbund och riksförbundet Same Átnam som stiftelsebildare. Gaaltije har till uppgift att öka kunskapen om sydsamisk kultur för att stärka det samiska samhället och för att öka förståelsen för samisk kultur- och näringslivsutveckling. Gaaltije bedriver utställnings-, seminarie- och mötesverksamhet i detta syfte. På regeringens uppdrag inrättade Sametinget 2005 ett nationellt samiskt informationscentrum som är samlokaliserat med Gaaltije.

Sametinget disponerar via den statliga kulturbudgeten 14,4 miljoner kronor för 2008.⁹ Medlen får användas för olika kulturändamål, som Sametinget självt till stor del kan prioritera. Därutöver fördelar Statens kulturråd medel för insatser för nationella minoriteter, som även kan riktas till Gaaltije.

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets uppfattning är det angeläget att kunskaperna om samerna ökas. Gaaltije har en viktig roll i det sammanhanget. Som redovisats ovan har Gaaltije möjlighet att via Sametinget eller Kulturrådet erhålla bidrag för verksamhetens finansiering. Utskottet är inte berett att uttala sig för att Gaaltije i framtiden ska få en fastare statlig finansiering. Denna fråga får i stället prövas inom ramen för regeringens ordinarie budgetarbete. Motionerna Kr236 (c), Kr263 (mp) yrkandena 1 och 2 samt Kr320 (s) avstyrks därmed.

⁹ Anslag 28:2 *Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete*, anslagspost 5 *Bidrag till samisk kultur*.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Kultur för alla, punkt 1 (s)

av Margareta Israelsson (s), Lars Wegendal (s), Nikos Papadopoulos (s), Anne Ludvigsson (s), Gunilla Carlsson i Hisings Backa (s) och Göran Persson i Simrishamn (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2007/08:Kr343 av Sylvia Lindgren och Veronica Palm (båda s), 2007/08:Kr352 av Kurt Kvarnström och Marita Ulvskog (båda s) och 2007/08:Ub542 av Carina Hägg m.fl. (s) yrkande 2.

Ställningstagande

Vi socialdemokrater erinrar om att vi hösten 2007 i vår budgetmotion, motion Kr296, framförde tankar som gick ut på att alla, barn och vuxna i alla delar av landet, ska ha rätt till de värden som kulturen ger. Kulturpolitiken ska utformas för att ge breda möjligheter till eget kulturskapande och bildningssträvanden samtidigt som den ska stödja ett professionellt kulturliv av hög konstnärlig kvalitet.

Förslaget i motion Kr343 (s) ligger i linje med vad vi har uttryckt. Vi ställer oss därför bakom åsikten i motionen att det behövs en kulturpolitik som ser till alla människors behov och som ständigt strävar efter att kulturen ska kunna möta även de människor som är svårast att nå ut till.

Vi anser att insatser behöver göras inom flera områden, t.ex. konstområdet. Där behövs det – menar vi – medvetna satsningar för att inspirera ovana konstbetraktare till att bli nyfikna betraktare. På teaterområdet skulle vi önska större satsningar i förortererna där det bor många människor. Ett tredje område är de statliga museerna som har tvingats återinföra entréavgifterna med minskande besökssiffror som följd, något som vi beklagar djupt.

Vi delar även de synpunkter på behovet av kultur för barn och unga som förs fram i motionerna Kr343 (s) och Kr352 (s). Vi anser att det är av central betydelse att kulturen når ut till barn och ungdomar och därigenom bryter klassiska sociala mönster. Det är därför viktigt att barn och

ungdomar själva får utöva kulturverksamhet inom vitt skilda områden såsom film, litteratur, bild, musik, hantverk m.m. Barns och ungdomars kulturskapande och kulturupplevelser bör alltså prioriteras i fortsättningen. I det sammanhanget är det angeläget för oss att framhålla vikten av att kulturinstitutionerna ägnar sig åt pedagogiskt arbete i större utsträckning än som nu är fallet. Vi menar därför liksom motionären bakom motion Ub542 (s) att institutionernas pedagogiska kompetens och medvetenhet bör stärkas och att skolan och de professionella barnkulturproducenterna bör närma sig varandra.

Vad vi här har framhållit bör riksdagen som sin mening ge till känna för regeringen. Det innebär att riksdagen bör bifalla motionerna Kr343 (s), Kr352 (s) och Ub542 (s) yrkande 2.

- 2. Jämställdhetsperspektiv inom kulturen, punkt 3 (s, v, mp)**
av Siv Holma (v), Margareta Israelsson (s), Lars Wegendal (s), Nikos Papadopoulos (s), Anne Ludvigsson (s), Gunilla Carlsson i Hisings Backa (s), Göran Persson i Simrishamn (s) och Esabelle Reshdouni (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2007/08:Kr304 av Esabelle Reshdouni m.fl. (mp) yrkande 6.

Ställningstagande

Vi konstaterar att det inom kultursektorn finns samma strukturer och könsbarriärer som i samhället i övrigt. Exempelvis har kvinnliga konstnärer ofta svårare att klara sig ekonomiskt än manliga på grund av en strukturell snedfördelning till förmån för manliga normer och värderingar. Vi anser därför att fördelningen av bidrag alltid bör ha ett tydligt könsperspektiv. Frånvaron av genustänkande har också visat sig t.ex. då myndigheter köper in konst till allmänna lokaler och då konstnärer tilldelas offentliga uppdrag. Könsmaktsperspektivet måste – menar vi – få ett större genomslag i museernas verksamhet. Kön och genus liksom HBT-frågor måste problematiseras såväl i utställningar som i dokumentation och insamlingspolicy.

Vad vi här har framhållit bör riksdagen som sin mening ge till känna för regeringen. Det innebär att riksdagen bör bifalla motion Kr304 (mp) yrkande 6.

3. HBT-kompetens på kulturområdet, punkt 5 (v)

av Siv Holma (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2007/08:So335 av Lars Ohly m.fl. (v) yrkande 35.

Ställningstagande

Liksom motionärerna bakom motion So335 (v) anser jag att de institutioner som har till uppgift att stödja och stimulera kultur bör uppmärksamma kulturens betydelse för att synliggöra homosexuellas, bisexuellas och transpersoners liv och erfarenheter. Statens kulturråd och andra anslagsgivande institutioner bör på lämpligt sätt verka för att HBT-kompetensen inom kulturlivet förbättras.

Vad jag här har framhållit bör riksdagen som sin mening ge till känna för regeringen. Det innebär att riksdagen bör bifalla motion So335 (v) yrkande 35.

4. Uppmärksammande av Harald Edelstams insatser, punkt 8 (v)

av Siv Holma (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2007/08:Kr243 av Luciano Astudillo (s).

Ställningstagande

Som framgår av motion Kr243 (s) var ambassadören Harald Edelstams insatser hjältemodiga vid statskuppen i Chile 1973. I samband med militärkuppen inleddes en klappjakt på Allendes anhängare och på vänstersympatisörer från övriga Latinamerika som tagit sin tillflykt till Chile. Under några få månader räddade Edelstam livet på mer än 1 000 människor. Genom att erbjuda fri lejd och politisk asyl i Sverige åt förföljda chilensare och andra latinamerikaner som flytt till Chile från militärdiktaturerna i Uruguay och Brasilien kunde många lämna Chile.

Mot denna bakgrund anser jag att det är angeläget att Harald Edelstams insatser uppmärksammas av regeringen genom att en minnesplakett sätts upp t.ex. på Arvfurstens palats.

Vad jag här har framhållit bör riksdagen som sin mening ge till känna för regeringen. Det innebär att riksdagen bör bifalla motion Kr243 (s).

5. Namnsdagslängd, punkt 9 (mp)

av Esabelle Reshdouni (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2007/08:Kr298 av Per Bolund m.fl. (mp) yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Jag anser i likhet med motionärerna bakom motion Kr298 (mp) att det är ett problem att de namnsdagar som finns i våra kalendrar inte speglar vilka namn som är vanliga i landet. Utländskt klingande namn är uteslutna från namnlängden, samtidigt som gamla namn som mycket få personer har anledning att fira fortfarande finns med. Detta är ett uttryck för strukturell diskriminering. Uteslutningen från namnsdagstraditionen riskerar att skapa en ökad känsla av utanförskap eftersom dagens system är förbehållet infödda svenskar.

Enligt min uppfattning bör Statistiska centralbyrån få i uppdrag att hålla en hemsida där samtliga förnamn i Sverige fördelas över årets dagar så att alla svenskar får en officiell namnsdag. Hemsidan bör uppdateras minst vart femte år.

Vad jag här har framhållit bör riksdagen som sin mening ge till känna för regeringen. Det innebär att riksdagen bör bifalla motion Kr298 (mp) yrkandena 1 och 2.

6. Minoritetsspråkskonventionen, punkt 11 (v)

av Siv Holma (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2007/08:K330 av Siv Holma m.fl. (v) yrkande 5.

Ställningstagande

I Europa finns det drygt 40 miljoner människor som talar ett minoritets-språk. Minoritetsspråken skyddas genom den europeiska språkstadgan, dvs. Europarådets konvention om regionala språk och minoritetsspråk, som blev klar för undertecknande 1992 och som trädde i kraft den 1 mars 1998. Sverige ratificerade konventionen 2000.

Som framgår av motion K330 (v) har minoriteterna en egen årlig sång-festival. Under 2008 kommer festivalarrangörerna att anordna en uttagnings-tävling till festivalen. Tävligen äger rum i Luleå. Europarådet har tillskrivit regeringen och bett att Sverige ska uppmärksamma tioårsjubileet av europeiska språkstadgan med en språkkonferens efter sångtävlingen i Luleå. Enligt min mening är det lämpligt att uppmärksamma språkstadgans tioårsjubileum i samband med språkkonferensen i Luleå.

Vad jag här har framhållit bör riksdagen som sin mening ge till känna för regeringen. Det innebär att riksdagen bör bifalla motion K330 (v) yrkande 5.

7. Finansiering av Gaaltije, punkt 13 (v, mp)

av Siv Holma (v) och Esabelle Reshdouni (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2007/08:Kr236 av Stefan Tornberg och Per Åsling (båda c),

2007/08:Kr263 av Tina Ehn och Esabelle Reshdouni (båda mp) yrkandena 1 och 2 samt

2007/08:Kr320 av Marie Nordén m.fl. (s).

Ställningstagande

Som kultur- och utvecklingscentrum har Gaaltije i Östersund en viktig upp-gift att fylla på det sydsamiska området. Som framgår av motion Kr263 (mp) finns det inte många samiska institutioner i det samiska området Sápmi, framför allt inte i södra delen av området. Även om Gaaltije bedri-vit sin verksamhet under en relativt kort tid, tio år, är det nu en väl etablerad institution. Verksamheten vid centret är i dag projektfinansierad. För att uppnå en långsiktig och stabil verksamhet krävs en fast finansiering i grunden. Vi anser att det är angeläget att skapa förutsättningar som innebär att Gaaltije kan permanentas som en samisk institution med ett fast årligt anslag.

Vad vi här har framhållit bör riksdagen som sin mening ge till känna för regeringen. Det innebär att riksdagen bör bifalla motionerna Kr236 (c), Kr263 (mp) yrkandena 1 och 2 och Kr320 (s).

Särskilt yttrande

Kultur och tillväxt, punkt 2 (s)

Margareta Israelsson (s), Lars Wegendal (s), Nikos Papadopoulos (s), Anne Ludvigsson (s), Gunilla Carlsson i Hisings Backa (s) och Göran Persson i Simrishamn (s) anför:

I likhet med motionärerna bakom motionerna Kr311 (s) och Kr322 (s) anser vi att kulturen är en viktig faktor för att olika miljöer ska dra till sig företag och entreprenörer. Ett rikt kulturliv gör en bygd levande och attraktiv såväl för de boende som för dem som tänker starta företag där. Kulturen gör det lättare att få unga och välutbildade personer att stanna kvar och att få nya att flytta in. Det blir lättare att locka arbetskraft och besökare till en ort med många och varierande kulturaktiviteter. Vi har emellertid valt att inte reservera oss till förmån för motionerna, eftersom vi vill avvakta resultatet av den pågående kulturpolitiska utredningen.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2007

2007/08:K330 av Siv Holma m.fl. (v):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att uppmärksamma tioårsjubileet av Europeiska språkstadgan.

2007/08:Sk377 av Marianne Kierkemann (m):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om upprättande av regionala kompetenscentrum för utvecklingen av relationerna mellan kultur och näringsliv.

2007/08:So335 av Lars Ohly m.fl. (v):

35. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om HBT-kompetens hos anslagsgivande myndigheter och institutioner på kulturområdet.

2007/08:Kr230 av Inger Davidson (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att uppmärksamma FN:s frivilligdag.

2007/08:Kr236 av Stefan Tornberg och Per Åsling (båda c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om säkrad finansiering av det sydsamiska kulturcentret Gaaltje i Östersund.

2007/08:Kr243 av Luciano Astudillo (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om uppmärksammandet av ambassadör Harald Edelstams hjälte-modiga insatser.

2007/08:Kr245 av Louise Malmström (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheterna att begränsa vidareförsäljning med pristillägg av evenemangsbiljetter.

2007/08:Kr252 av Mikael Oscarsson (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att inrätta Raoul Wallenbergs minnesdag.

2007/08:Kr263 av Tina Ehn och Esabelle Reshdouni (båda mp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av samiska kultur- och utvecklingscentrum.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av ett sydsamiskt centrum, samt av att utreda en långsiktig finansiering av detta.

2007/08:Kr266 av Hans Wallmark (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige tillsammans med Ukraina på lämpligt sätt bör uppmärksamma minnesåret 2009.

2007/08:Kr276 av Betty Malmberg (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Raoul Wallenberg ska utses till hedersmedborgare i Sverige.

2007/08:Kr298 av Per Bolund m.fl. (mp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör ge SCB i uppdrag att hålla en hemsida där samtliga förnamn i Sverige fördelas över årets dagar så att alla svenskar får en officiell namnsdag.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör ge SCB i uppdrag att uppdatera namnsdagshemsidan minst vart femte år.

2007/08:Kr304 av Esabelle Reshdouni m.fl. (mp):

6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av ett jämställdhetsperspektiv inom kulturen.

2007/08:Kr311 av Eva Sonidsson och Hans Stenberg (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om kultur som tillväxtfaktor.

2007/08:Kr316 av Birgitta Ohlsson m.fl. (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa en svensk minnesdag tillägnad Raoul Wallenbergs minne.

2007/08:Kr320 av Marie Nordén m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om kultur- och informationscentret Gaaltije.

2007/08:Kr322 av Tommy Ternemar m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om kulturpolitiken som resurs för regional tillväxt.

2007/08:Kr328 av Fredrik Schulte (m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av ändring i 8 § förordningen (1996:1608) om statsbidrag till folkbibliotek.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av ändring i 2 § förordningen (1996:1598) om statsbidrag till regional kulturverksamhet.

2007/08:Kr343 av Sylvia Lindgren och Veronica Palm (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av kultursatsningar som vänder sig till alla medborgare.

2007/08:Kr352 av Kurt Kvarnström och Marita Ulvskog (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att fortsätta att prioritera barns och ungdomars kulturskapande och kulturupplevelser.

2007/08:Ub542 av Carina Hägg m.fl. (s):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att stärka kulturinstitutionernas pedagogiska kompetens och medvetenhet.